

Uitspraak van de Geschillencommissie Bureau Krediet Registratie, nr. 21.33 d.d. 24 januari 2022 te Amsterdam (mr. R. Imhof, dhr. G. Alfrink en mr. A.J. van Putten)

1. Behandeling van het geschil

Partijen zijn overeengekomen dit geschil bij wege van bindend advies door de Commissie te laten beslechten, binnen de door het Reglement Geschillencommissie BKR (hierna: het Reglement) gestelde grenzen.

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- een klachtschrift d.d. 18 november 2020 van [betrokkene];
- een aanvullend klachtschrift d.d. 13 december 2020;
- een verweerschrift d.d. 20 januari 2021 van [de deelnemer];
- de schriftelijke repliek van betrokkene d.d. 7 februari 2021;
- de schriftelijke dupliek van de deelnemer d.d. 20 januari 2021.

De Commissie heeft kennisgenomen van de door partijen overgelegde stukken en heeft betrokkene en de deelnemer uitgenodigd voor een mondelinge behandeling van de klacht op 20 december 2021 te Amsterdam.

Op de zitting is betrokkene verschenen en namens de deelnemer mevrouw mr. [A].

Ter zitting hebben partijen hun standpunt (nader) toegelicht.

2. Standpunt van partijen

2.1. Betrokkene maakt bezwaar tegen de registratie van een doorlopend krediet. Betrokkene acht de registratie onjuist en disproportioneel. Daarnaast stelt betrokkene dat de vordering is verjaard.

2.2. Betrokkene verzoekt verwijdering van de registratie, omdat hij door de registratie geen leasecontract voor een auto kan afsluiten. Voor zijn werk is het noodzakelijk dat betrokkene mobiel is en door de locaties en tijdstippen van zijn werk is het openbaar vervoer geen optie. Betrokkene heeft momenteel wel een auto, maar deze auto is onbetrouwbaar, doordat hij genoodzaakt was om een goedkope auto te kopen. Daarom wil betrokkene een goede en betrouwbare auto leasen.

2.3. De deelnemer voert gemotiveerd verweer. De deelnemer stelt dat de klacht ongegrond is en de registratie juist en niet disproportioneel. De deelnemer erkent dat de vordering is verjaard.

2.4. Op hetgeen partijen hebben gesteld in de schriftelijke stukken en hetgeen zij ter zitting hebben verklaard, wordt in de beoordeling voor zover nodig ingegaan.

3. Beoordeling van het geschil

3.1. Uit de stukken en de afgelegde verklaringen voor zover wederzijds erkend althans niet of onvoldoende betwist, is het volgende komen vast te staan.

3.2. Betrokkene heeft een registratie ter zake van een doorlopend krediet met nummer *****795. De registratie kent een A op 2 mei 2007, een 3 op 3 september 2007, een 4 op 30 augustus 2007 en een werkelijke einddatum per 14 november 2020.

3.3 Betrokkene nam in mei 2001 een doorlopend krediet af bij deelnemer ter hoogte van € 11.000,-. Begin 2007 ontstond er wegens de scheiding van betrokkene en zijn ex-partner een ongeoorloofde betalingsachterstand op het krediet. Op 5 maart 2007 en 19 maart 2007 heeft de deelnemer betrokkene een brief toegezonden ter herinnering aan de betalingsachterstand en is betrokkene gewaarschuwd voor een BKR-registratie.

3.4. De registratie is ontstaan doordat betrokkene door de kosten van de door betrokkene ingeschakelde advocaat in verband met de echtscheiding niet meer aan zijn overige financiële verplichtingen kon voldoen. Betrokkene heeft ter zitting toegelicht dat hij samen met zijn nieuwe partner diep in de schulden zat ten tijde van het ontstaan van de betalingsachterstand. Er kwamen dan ook meerdere deurwaarders bij betrokkene langs. Door de vele schulden is betrokkene het overzicht kwijtgeraakt. Hierdoor heeft hij vertrouwd op de personen die namens deurwaarderskantoren en incassobureaus bij hem thuis langskwamen.

3.5. Ook namens de deelnemer is een deurwaarder langs gegaan bij betrokkene. Ter zitting voert betrokkene aan dat hij over een e-mail beschikt waaruit blijkt dat hij op 1 maart 2010 heeft gemaaild naar de betreffende deurwaarder om een betalingsafspraken overeen te komen. De deurwaarder heeft echter niets meer van zich laten horen en er is dan ook geen betalingsafpraak met de deelnemer tot stand gekomen. Door de grote hoeveelheid schulden en schuldeisers, is dit aan de aandacht van betrokkene ontglipt.

3.6. Betrokkene is in 2020 achter de registratie gekomen toen hij een leasecontract voor een auto wilde afsluiten. Na wat onderzoekwerk bleek dat de betreffende deurwaarder uit zijn ambt is gezet. Betrokkene denkt dat dat de reden was, waarom geen betalingsafpraak tot stand is gekomen. Betrokkene heeft verzuimd om zelf de vordering van circa € 7.700,- te voldoen.

3.7. Betrokkene heeft de deelnemer op 13 november 2020 verzocht om verwijdering van de registratie, waarbij hij er op heeft gewezen dat er al een hele lange tijd geen aanmaningsbrieven meer zijn gestuurd. De deelnemer heeft dat verzoek opgevat als een beroep op verjaring en op basis daarvan per 14 november 2020 een werkelijke einddatum geregistreerd.

3.8. De deelnemer heeft erkend dat de vordering is verjaard. De Commissie stelt daarom vast dat de vordering van de deelnemer is verjaard.

3.9. Vervolgens rijst de vraag op welke datum de deelnemer een werkelijke einddatum moet melden bij het BKR. De werkelijke einddatum dient volgens het Algemeen Reglement CKI (hierna: Algemeen Reglement) de datum weer te geven waarop de overeenkomst is geëindigd. Partijen stellen zich allebei op een ander standpunt voor wat betreft de datum die als werkelijke einddatum geregistreerd moet worden bij het BKR.

3.10. Betrokkene stelt dat de werkelijke einddatum met terugwerkende kracht genoteerd moet worden op de datum waarop de vordering van de deelnemer voor het eerst zou zijn verjaard. Dat wil volgens betrokkene zeggen, vijf jaar nadat de deelnemer de laatste stuitingshandeling heeft verricht (de laatste aanmaningsbrief). In dit geval is de laatste brief van de deelnemer in 2009 aan betrokkene verstuurd, dat zou betekenen dat volgens betrokkene vijf jaar daarna, 2014 als werkelijke einddatum gemeld moet worden bij het BKR. Dat betekent dat de BKR-registratie dan per 2019 uit het register zou zijn geschoond.

3.11. De deelnemer stelt daarentegen dat zij volgens vaste jurisprudentie en volgens de instructie uit de Handleiding BKR (geldend vanaf 1 februari 2018) de datum waarop de betrokkene een (erkend) beroep op verjaring deed, als werkelijke einddatum bij het BKR moet melden. De verjaring werkt immers niet van rechtswege én ook niet met terugwerkende kracht.

3.12. De commissie overweegt allereerst als volgt. De Handleiding BKR is een intern beleidsdocument dat geldt tussen Stichting BKR en haar deelnemers. Het document heeft richting betrokkenen of andere derden geen werking, mede doordat de handleiding ook niet is gepubliceerd. De Commissie neemt de Handleiding daarom niet mee in haar beoordeling van de discussie over de verjaring.

3.13. Een vordering kan verjaren door het verstrijken van tijd. Dat wil zeggen als de schuldeiser (de deelnemer) gedurende een lange periode de vordering niet in leven houdt (stuit) door bijvoorbeeld aanmaningsbrieven of opeisingen te sturen aan de schuldenaar (zogenaamde stuitingshandelingen). Indien er voldoende tijd verstrijkt en er wordt een beroep gedaan op de verjaring, dan kan dit ervoor zorgen dat de vordering niet meer rechtens afdwingbaar wordt. Er zijn verschillende verjaringstermijnen. De standaard verjaringstermijn voor vorderingen is vijf jaar.

3.14. Zoals volgt uit het recht en de jurisprudentie verjaart een vordering echter niet van rechtswege. De schuldenaar (in dit geval betrokkene) moet actief een beroep doen op verjaring voordat de verjaring werking kan hebben. Voor de vordering of schuld betekent dit dat die volledig opeisbaar én rechtens afdwingbaar blijft tot het moment dat er een geslaagd beroep op verjaring wordt gedaan. De vordering is rechtens niet langer afdwingbaar vanaf het moment dat er een geslaagd beroep op verjaring wordt gedaan. Een beroep op verjaring werkt dus, anders dan betrokkene stelt, niet met terugwerkende kracht. Dit betekent dat de deelnemer een werkelijke einddatum moet melden bij het BKR per de datum waarop betrokkene voor het eerst een geslaagd beroep heeft gedaan op de verjaring. In dit geval is dat 14 november 2020.

3.15. Gelet op bovenstaande komt de Commissie, anders dan eerder werd geoordeeld, tot de conclusie dat de registratie van de werkelijke einddatum technisch juist is.

3.16. Ten aanzien van de belangenafweging overweegt de Commissie als volgt.

3.17. In het kader van het verzoek van betrokkene om te beoordelen of de registratie proportioneel is, zal de Commissie een belangenafweging maken tussen het door betrokkene aangevoerde belang en het doel dat de BKR-registratie dient. Bij die weging van het doel van de BKR-registratie tegen het belang, de rechten en vrijheden van een betrokkene moet rekening gehouden worden met het volgende. Betrokkene moet aangeven waarom in zijn/haar specifieke geval de registratie moet worden verwijderd. Betrokkene moet dit belang concreet maken en onderbouwen. De deelnemer moet op haar beurt aangeven en onderbouwen dat ondanks de bijzondere omstandigheden die betrokkene aanvoert, het belang dat volgt uit de doelstelling van het CKI (dat is gericht op voorkoming van overkreditering) nog steeds en zwaarder weegt en daarom (dwingend) rechtvaardigt dat het verzoek wordt afgewezen.¹

3.18. Het BKR stelsel van kredietregistratie valt op verschillende momenten terug op een termijn van vijf jaar. Bijvoorbeeld de algemene schoningstermijn nadat een vordering is geëindigd is vijf jaar. Ook wordt er bij lopende kredieten met bijzonderheidscodes teruggevallen op een periode van vijf jaar, waarna het BKR de registratie opnieuw ter beoordeling aan de deelnemer voorlegt. Herstelde achterstanden op lopende kredieten worden ook geschoond na vijf jaar. De Commissie zoekt aansluiting bij deze termijn ten aanzien van de beoordeling van de vraag of de registratie op grond van de door betrokkene gestelde omstandigheden moet worden verwijderd.

3.19. De Commissie is van oordeel dat voldoende is gebleken dat betrokkene concreet belang heeft bij zijn verzoek, namelijk het verkrijgen van een leasecontract voor een auto. Verder is de Commissie tijdens de zitting voldoende gebleken dat betrokkene geen risico meer vormt voor zichzelf of de financiële sector en dat betrokkene en zijn partner alle andere schulden hebben afbetaald.

3.20. Naar het oordeel van de Commissie leiden deze omstandigheden, waarbij betrokkene geen risico meer vormt voor zichzelf of de financiële sector en een concreet belang heeft bij verwijdering van de registratie, ertoe dat de registratie niet langer kan blijven staan dan vijf jaar na het moment dat betrokkene voor het eerst een beroep op verjaring had kunnen doen. In dit geval liep die termijn af in 2019. Nu die datum inmiddels ruimschoots is verstreken (en er in de praktijk zelfs een veel langere registratie heeft plaatsgevonden) is de Commissie van oordeel dat de registratie van betrokkene volledig verwijderd moet worden.

¹ HR 3 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1814, te vinden op www.rechtspraak.nl en artikel 21 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

3.21. Alles overziende is de Commissie dus van oordeel dat de belangenafweging in het voordeel van betrokkene uitvalt.

3.22. Ten overvloede merkt de Commissie op dat haar niet is gebleken waarom een code 4 is geregistreerd. Betrokkene is namelijk niet verhuisd in de periode rondom de registratie, en heeft zelf contact opgenomen met de deurwaarder per mail. Omdat de registratie echter in zijn geheel wordt verwijderd op grond van de belangenafweging, komt de Commissie niet meer toe aan een oordeel over de juistheid van deze bijzonderheids codering.

4. De beslissing

De Commissie beslist dat de klacht van betrokkene gegrond is.